

İSTANBUL TARİHİ VE KÜLTÜREL ALANLAR LİSTESİ

Talimat No.	:	SYS.D.K.04
Sayfa No	:	9
Yayın Tarihi	:	22.11.2024
Revizyon No.	:	
Revizyon Tarihi	:	

1-AYASOFYA CAMİ

- ✓ 537 yılında açılan ve Bizanslı mimarlar İsidoros ve Anthemios tarafından yapılan caminin en önemli özelliklerinden biri aynı yerde 3 kez inşa edilmiş bir yapı olması.
Kilise olarak hizmet veren ve İstanbul'un fethinden sonra camiye çevrilen yapı, Bakanlar Kurulu kararı ile 1935-2020 yılları arasında müze olarak hizmet verdi. 2020 yılında cami statüsü ile hizmet vermeye başlayan Ayasofya, bugün sadece İstanbul'un değil dünyanın en önemli tarihi sembollerinden biri olarak kabul görüyor.

2-TOPKAPI SARAYI MÜZESİ

- ✓ 400 yıl boyunca devletin idari merkezi olmuş Topkapı Sarayı, Osmanlı padişahlarının da yaşadığı yerd. Fatih Sultan Mehmet tarafından 1478'de yaptırılmış saray, Dolmabahçe Sarayı yaptırılana dek bir fiil kullanılmış.
- ✓ Kuruluşunda yaklaşık 700.000 m²'lik alan kaplayan saray, bugün 80.000 m²'lik bir alana sahip.

3-KAPALIÇARŞI

- ✓ Dünyadaki ilk alışveriş merkezlerinden biri olan Kapalıçarşı, İstanbul'un en ikonik yapılarından biri.
- ✓ Beyazıt, Nuru osmaniye ve Mercan semtlerinin kesişim noktasında yer alan Kapalı Çarşı, 4.000 dükkanı ve yaklaşık 25.000 çalışanıyla adeta farklı bir dünya.

4-MISIR ÇARŞISI

- ✓ Yeni Cami'nin arkasında ve Çiçek Pazarı'nın hemen yanında bulunan bu çarşı pazar günleri de açık olmasıyla öne çıkıyor.
- ✓ Geçmişte yerinde başka bir çarşının olduğu rivayet edilen Mısır Çarşısı 1660 yılında baş mimar Kazım Ağa'ya yaptırılmış. İki büyük yangın tehlikesi atlatmış çarşı bugünkü görünümüne son olarak 1940-1943 tarihleri arasında geçirdiği restorasyonla kavuşmuş.

5-SÜLEYMANİYE CAMİİ

- ✓ Süleymaniye Külliyesi'nin bir parçası. İstanbul'un 7 tepesinden 3.sünde bulunan cami Boğaziçi ve Haliç'e bakıyor. Mimar Sinan'ın kalfalık eserim olarak nitelendirdiği cami, yapımının çok uzamasıyla da tarihte özel bir yere sahip. Çünkü caminin yapımının çok uzun bir sürece yayılması dönemin padişahı Kanuni Sultan Süleyman'ı kızdırmış ve sonrasında cami 2 aylık kısa bir sürede tamamlanmış.

İSTANBUL TARİHİ VE KÜLTÜREL ALANLAR LİSTESİ

Talimat No.	:	SYS.D.K.04
Sayfa No	:	9
Yayın Tarihi	:	22.11.2024
Revizyon No.	:	
Revizyon Tarihi	:	

6-KIZ KULESİ

- ✓ Üsküdar'da Bizans Dönemi'nden kalan tek eser olmasıyla öne çıkan yapı, M.Ö. 24. Yıla kadar eski bir tarihe sahip. Geçmişte Yunan döneminde bir mezara ev sahipliği yapmış yer, bugüne dek gümrük istasyonu, karantina odası gibi farklı işlevlerde kullanılmış olsa da asıl görevi hep gemilere yol göstermek olmuş. 2000 yılında restore edilen Kız Kulesi'nin içine bir de restoran eklenmiş ve bu sayede yapının turistik değeri artmış.

7- DOLMABAĞÇE SARAYI

- ✓ Dolmabahçe Sarayı, 250.000 m²lik bir alan üzerine kurulmuş bir Osmanlı sarayı. Neobarok mimari tarzındaki yapı İstanbul'daki tarihi yerler dendiğinde akla ilk gelen yerlerden.
- ✓ İstanbul Boğazı'nın Avrupa Yakası'nda 600 metre boyunca uzanan saray, farklı üslupların bir arada kullanılmasıyla oluşturulmuş bir yapı olmasıyla öne çıkar. Saray, Garabet Amira Balyan ve oğlu Nigoğos Balyan tarafından 1843-1855 yılları arasında inşa edilmiş.
- ✓ 1927-1938 yılları arasında Atatürk tarafından da kullanılan bu ihtişamlı yapı, 1984 yılından beri müze konseptinde bir saray olarak kullanılıyor.

8- YEREBATAN SARNICI

- ✓ 100 bin ton su depolama kapasitesine sahip sarnıç, sarayın su ihtiyacının karşılanması amacıyla Bizans İmparatoru I. Justinianus tarafından yaptırılmış bir yapı. Küçük bir girişi olan sarnıç aslında yaklaşık 10.000 metrekarelik bir alana sahip. Sarnıcın bulunduğu konumda geçmişte bir bazilikanın yer alıyor olması yapının Bazilika Sarnıcı ismiyle adlandırılmasını da beraberinde getirmiş.

9-BEYLERBEYİ SARAYI

- ✓ 1861-1865 yılları arasında Sultan Abdülaziz tarafından Sarkis Balyan'a yaptırılmış bu saray 2. Konstantinos'un diktirdiği büyük haçtan dolayı İstavroz Bahçeleri adıyla anılan korulukta inşa edilmiş. 24 oda, 1 hamam ve 1 banyodan oluşan saray, ahşap oymacılığının ve altınla yapılmış işlemeciliğın en iyi şekilde kullanıldığı yapılardan biri.

10-GALATA KULESİ

- ✓ Galata Kulesi ilk olarak Bizans İmparatoru Justinianos tarafından MS 507 - 508 yılında inşa edilmiştir. Günümüzdeki kuleyi 1348 - 49 yılında Cenevizliler yeniden inşa etmiştir. Kule 1445 - 46 yılları arasında yükseltilmiştir. 1500'lü yıllarda depremden zarar görerek Mimar Murad bin Hayreddin tarafından onarılmıştır. III. Selim döneminde kule onarıldıktan sonra, kulenin üst katına bir

İSTANBUL TARİHİ VE KÜLTÜREL ALANLAR LİSTESİ

Talimat No.	:	SYS.D.K.04
Sayfa No	:	9
Yayın Tarihi	:	22.11.2024
Revizyon No.	:	
Revizyon Tarihi	:	

cumba eklenir. 1831'de kule bir yangın daha geçirir, II. Mahmut kulenin üzerine iki kat daha çıkar ve külah biçiminde olan ünlü dam örtüsüyle kulenin tepesi kapatılır. 1967'de onarım gören kule, 2020 yılında tekrar restore edilir.

11-SULTANAHMET CAMİ

- ✓ Caminin ibadethane bölümü 64x72 metre boyutlarındadır. 43 metre yüksekliğindeki merkezi kubbesinin çapı 23,5 metredir. Caminin duvarlarında 21 bin 43 adet göz alıcı İznik Çinisi bulunmaktadır. Bu külliye bir cami, medreseler, hünkar kasrı, arasta, dükkânlar, hamam, çeşme, sebiller, türbe, darüşşifa, sıbyan mektebi, imarethane ve kiralık odalardan oluşmaktadır. Sultan I. Ahmet'in mezarı da cami bahçesine bitişik biçimde inşa edilmiştir.

12-FENER RUM ERKEK LİSESİ

- ✓ Okul, giriş katı da dahil olmak üzere 4 kattan oluşur ve 3020 m² kullanılabilir alana sahiptir. Binanın kubbesinin yerden yüksekliği 40 metredir. Binanın kuşbakışı görünümü bir kartalı andırır.
- ✓ Dönemin padişahı Fatih Sultan Mehmet, 1454'te, tüm İstanbullu Ortodoksları kente geri çağırır. Bu çağırısını bir fermanla resmileştiren padişah, Ortodoksların kendi dillerinde eğitim yapabileceklerini, patrikhanelerini yeniden ihya edebileceklerini ve tüm ibadetlerinin eskiden olduğu gibi serbestçe yerine getirebileceklerini bildirdi.

13-YILDIZ SARAYI

- ✓ Osmanlı Devleti'nin İstanbul'da yaptırdığı son büyük saraydır. 500.000 m² alana sahip olan Yıldız Sarayı, 3 büyük kısımdan meydana gelmektedir. Yıldız Sarayı alanındaki ilk köşk, Sultan III. Selim (1789-1807) zamanında yapılmıştır. Sonraki padişahlar, yöredeki koru ve bahçelere ilgi göstermişlerse de Yıldız Sarayı'nın adı Sultan II. Abdülhamid (1876-1909) ile özdeşleşmiştir.

14-YEDİKULE ZİNDANLARI

- ✓ Yedikule Hisarı'nın yapımı 413 senesine dayanır. Doğu Roma'nın mimariye kıymet veren imparatoru II. Theodosius tarafından yaptırılan hisar, Sarayburnu'ndan Bakırköy'e uzanan sahil yolu üzerinde yer alır. Hisarın 439 senesinden tamamlanmasından sonra savaşlardan dönüşte şehre giriş için kullanılmak suretiyle bir zafer takı inşa edilir.

İSTANBUL TARİHİ VE KÜLTÜREL ALANLAR LİSTESİ

Talimat No.	:	SYS.D.K.04
Sayfa No	:	9
Yayın Tarihi	:	22.11.2024
Revizyon No.	:	
Revizyon Tarihi	:	

15-ADİLE SULTAN KASRI

- ✓ Adile Sultan Kasrı (Validebağ Kasrı veya Validebağ Sarayı), [İstanbul](#)'un [Üsküdar](#) ilçesinde, [Validebağ Korusu](#) içinde yer alan tarihi bina.
- ✓ Osmanlı padişahı Sultan [Abdülaziz](#) tarafından yaptırılan saray, 1863'te padişahın küçük kız kardeşi [Adile Sultan](#)'a yazlık saray olarak hediye edilmiştir. Mimarının [Nigoğos Balyan](#) olduğu düşünülür.

16-ORTAKÖY CAMİİ

- ✓ Yapımı 1854 yılında tamamlanan Ortaköy Camii, Sultan Abdülmecid tarafından inşa ettirilir. Fransız ve Neo-Barok tarzında, mimar Nigoğayos Balyan tarafından tasarlanan cami, döneminin en önemli mimari eserlerinden biri olarak kabul edilir

17-ÇIRAĞAN SARAYI

- ✓ Çırağan Sarayı, 19. yüzyılın sonlarında Sultan Abdülmecid'in emriyle yapılır. İnşa edildiği dönemde Osmanlı İmparatorluğu'nun en gösterişli saraylarından biri olarak kabul edilir. Ancak, 1910 yılında çıkan bir yangın sonucu büyük hasar görür ve uzun süre harabe halinde kalır.
- ✓ 1989 yılında restore edilen Çırağan Sarayı, günümüzde lüks bir otel olarak hizmet veriyor.

18-EYÜP SULTAN CAMİİ

- ✓ Caminin tarihi, Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluş yıllarına kadar uzanır. İlk yapının 1458 yılında inşa edildiği bilirse de günümüzdeki haliyle 19. yüzyılda Sultan Mahmud II ve Sultan Abdülmecid'in emirleriyle yeniden yaptırılır.

19-RUMELİ HİSARI

- ✓ Rumeli Hisarı, 15. yüzyılın sonlarında, 1452-1453 yılları arasında Sultan II. Mehmed (Fatih Sultan Mehmed) tarafından İstanbul'un fethinden önce inşa edildi. Amacı, Boğaziçi'nin kontrolünü ele geçirmek ve İstanbul'u kuşatarak Bizans İmparatorluğu'na karşı bir avantaj sağlamaktır. Öyle ki stratejik bir konumda yer alan kale, Boğaziçi'nin en dar noktasında, Anadolu Hisarı'nın karşısında bulunuyor.

20-ANADOLU HİSARI

- ✓ Anadolu Hisarı, 1394-1395 yılları arasında Sultan I. Bayezid tarafından inşa ettirildi. Hissarın amacı, Boğaziçi'nin kontrolünü ele geçirmek ve İstanbul'u kuşatarak Bizans İmparatorluğu'na karşı bir avantaj sağlamaktır..

İSTANBUL TARİHİ VE KÜLTÜREL ALANLAR LİSTESİ

Talimat No.	:	SYS.D.K.04
Sayfa No	:	9
Yayın Tarihi	:	22.11.2024
Revizyon No.	:	
Revizyon Tarihi	:	

- ✓ İnşası büyük bir taş bloklar kullanılarak gerçekleştirilen hisar, güçlü savunma sistemleriyle donatılmış yapısıyla ilgi çekiyor. Öyle ki dış surları ve kuleleriyle etkileyici bir görüntüye sahip. Kaledeki kuleler arasında en büyük ve dikkat çekici olanı 'Güzelce Kulesi'. Ayrıca, kale içerisindeki avlu ve diğer yapılar da tarihi atmosferi koruyor.

21-GÜLHANE PARKI

- ✓ Gülhane Parkı'nın, Osmanlı İmparatorluğu döneminde saray bahçesi olarak kullanıldığı biliniyor. Tarihi kaynaklara göre, 16. yüzyılda Kanuni Sultan Süleyman döneminde yapılır. Daha sonra Sultan Abdülmecid tarafından yeniden düzenlenir. Gülhane, 1839 yılında Tanzimat Fermanı'nın ilan edildiği yer olarak da tarihi anlamda oldukça önemli.

22-KÜÇÜKSU KASRI

- ✓ Küçüksu Kasrı, 19. yüzyılın ikinci yarısında Sultan Abdülmecid'in emriyle inşa edilir. Saray, Boğaziçi'nin muhteşem manzarasına hâkim bir tepede konumlanır. İhtişamlı bir Osmanlı sarayı olarak tasarlanan yapı, klasik Osmanlı mimarisinin özelliklerini taşıyor.

23-BOZDOĞAN KEMERİ

- ✓ Bozdoğan Kemer, 16. yüzyılda, Kanuni Sultan Süleyman döneminde, İstanbul'un su ihtiyacını karşılamak amacıyla inşa edilen Valens (Bozdoğan) Su Kemerinin bir parçası. O dönemlerde şehirdeki suyun uzak bölgelerden getirilerek dağıtılması açısından önemli bir işlev görmüş.
- ✓ Tuğla ve kesme taşlardan inşa edilen kemerin uzunluğu yaklaşık olarak 970 metre, yüksekliği ise 25 metre. Estetik açıdan dikkat çeken bir mimariye sahip olan su kemeri, Osmanlı İmparatorluğu'nun mühendislik becerilerinin bir örneğini temsil ediyor.

24-HAYDARPAŞA GARI

- ✓ Haydarpaşa Garı, alışlagelmiş Osmanlı mimarisinin dışındadır. İki Alman mimarın yaptığı Haydarpaşa, neo-klasik bir yapı olarak adlandırılmaktadır. Toplamda 3 bin 836 metrekarelik bir alana yayılmış olan Haydarpaşa Garı 5 katlıdır. Her biri 21 metre uzunluğunda 1100 ahşap kazık üzerine inşa edilmiş olan binanın açık pembe renkli granit taşları Hereke'den getirilmiştir.

İSTANBUL TARİHİ VE KÜLTÜREL ALANLAR LİSTESİ

Talimat No.	:	SYS.D.K.04
Sayfa No	:	9
Yayın Tarihi	:	22.11.2024
Revizyon No.	:	
Revizyon Tarihi	:	

25-MİHRİMAH SULTAN CAMİİ

- ✓ Cami, 16. yüzyılda, Mimar Sinan tarafından inşa edilir. Mimar Sinan'ın klasik Osmanlı mimarisinin özelliklerini taşıyan başarılı bir örneği olan Mihrimah Sultan Camii'nin kubbesi, minareleri ve zarif süslemeleri oldukça dikkat çekici. Ayrıca, caminin avlusunda bir şadırvan ve medrese binası bulunuyor.

26-AYA İRİNİ

- ✓ Bizans İmparatorluğu döneminde, 537 yılında inşası tamamlanan Aya İrini, başlangıçta bir kilise olarak kullanılır. Daha sonra çeşitli dönemlerde cami, tekrar kilise ve son olarak da müzeye dönüştürülür. Kilise, Bizans dönemi mimarisinin güzel bir örneği olarak kabul ediliyor. Kubbeli bir yapıya, geniş ve etkileyici bir iç mekâna sahip olan kilisede, özgün mozaikler, freskler ve taş işçilikleri dikkat çekiyor

27-KULELİ ASKERİ LİSESİ

- ✓ 1512-1520 yılları arasında [Yavuz Sultan Selim](#) devrinde manastır [yeniçerilere kışla](#) olarak verilmiştir. Bu dönemde Doğu Roma devrinden kalan kule yıktırılmıştır.
- ✓ 1744 yılında Sadrazam Nevşehirli İbrahim Paşa'nın damadı Kaymak Mustafa Paşa tarafından sahilde bir mescit yaptırılmıştır.
- ✓ Ayrıca 1925'te bugünkü adını almış, Kuleli Askerî Lisesi olarak anılmaya başlamıştır.

28-YOROS KALESİ

- ✓ Kalenin tarihi, Bizans İmparatorluğu dönemine kadar uzanıyor. İlk olarak 5. yüzyılda inşa edilen, daha sonra çeşitli dönemlerde onarılan ve genişletilen Yoros Kalesi, boğazın kontrolünü sağlama ve İstanbul'u potansiyel saldırılara karşı koruma amacı taşıyor. Ayrıca, kalede bulunan bir şapel, yapıya dini bir atmosfer katıyor. Kale, ziyaretçilere eşsiz bir manzara sunuyor

29-BİNBİRDİREK SARNICI

- ✓ Binbirdirek Sarnıcı, İstanbul'un ikinci büyük su haznesi olma özelliğine sahip. 212 orijinal sütuna sahip olan Binbirdirek Sarnıcı günümüzde ışık ve lazer gösterileriyle ziyaretçilerine bambaşka bir atmosfer yaşıyor.

İSTANBUL TARİHİ VE KÜLTÜREL ALANLAR LİSTESİ

Talimat No.	:	SYS.D.K.04
Sayfa No	:	9
Yayın Tarihi	:	22.11.2024
Revizyon No.	:	
Revizyon Tarihi	:	

30-KARIYE CAMİİ

- ✓ Kariye Camii, mozaik ve freskleriyle ünlü bir yapı. Fatih'in Edirnekapı semtinde yer alan Kariye Camii, bir Orta Çağ Rum Ortodoks kilisesi. İstanbul'un fethinin ardından elli sekiz yıl daha kilise olarak faaliyet gösteren Kariye, 1945'te ulusal anıt ilan edildi. Çok katmanlı yapısı ile İstanbul'un tarihi ve kültürel zenginliğini yansıtan Kariye, Doğu Roma'nın özelliklerini halen yaşatmaya devam eden nadir örneklerden biri konumunda.

